

Maria Gorostidi Zubeldia

*Aduna, Gipuzkoa
(1931)*

Aurkibidea

Biografia

Adunan jaioa, Aizpea baserrian. Bidaniko Eztiola baserriko Manuel Iraolarekin ezkondu zenean Bidanira joan zen bizitzera. Adunako euskara darabil, baina Bidaniko euskararen eragin handiarekin.

Zintak

ADU-001

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Ensunza, Ariane - Reguero, Urtzi
- **Data:** 2008-07-24
- **Iraupena:** 47 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Otegi, Aitziber

Pasarteak

1. Adunako Ahizpea baserrian jaioa

- **Erref:** ADU-001/001
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:02:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Adunako Ahizpea baserrian jaio zen; inguruak deskribatzen du. Bernardak alde egin ondoren taberna egon zen baserri hartan eta bertako gurasoak hil zirenean semeak geratu ziren bertan taberna utzita.

2. Sagardotegira saltzen zituzten sagarrak

- **Erref:** ADU-001/003
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:03:02. **Bukatu:** 00:05:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Aisia » Taberna giroa » Sagardotegiak

Laburpena:

<p>Baserrian 4 behi izaten zituzten eta baratzean etxerako produktuak lantzen zituzten. Sagar ugari zuten eta sagardoa egiteko saltzen zituzten Adunako Zabala sagardotegira. Aitaren lagunak ziren Zabalakoak eta aita bertara joaten zen sagardoa egiten laguntzera. Gero bertatik eramaten zuen etxerako sagardoa.</p>

3. Adunako eskolan maistra erdalduna

- **Erref:** ADU-001/004
- **Iraupena:** 0:03:21. **Hasi:** 00:05:05. **Bukatu:** 00:08:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:

Eskolara Adunara joan zen, baina denbora gutxian, 5 urte zituela ama hil baitzitzaien. 1931an jaio zen Bernarda eta ama hil zenetik osaba-izebek zaindu zuten. Eskolatik atera eta dotrinara joaten ziren apaizarengana. Adin ezberdinetakoak batera joaten ziren eskolara eta maistra bakarra zuten. Maistra erdalduna zen.

4. Osabarekin dantza egiteagatik kongregaziotik bota

- **Erref:** ADU-001/005
- **Iraupena:** 0:02:34. **Hasi:** 00:08:26. **Bukatu:** 00:11:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Kongregazioak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Apaiza gogorra zen eta belaunikatuta edo besoetan liburuak jarrita zigortzen zituen, besteak beste. Bernardak osabarekin ikasten zuen dotrina. Ahizpa batek, osabarekin lotuan dantza egin zuelako, kongregaziotik botako zutela esanez apaizaren gutuna jaso zuen. Kongregaziora joatea derrigorra zen, zinta jantzi behar izaten zuten.

5. Herriko agintaria, apaiza

- **Erref:** ADU-001/007
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:11:55. **Bukatu:** 00:13:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Herriko agintaria apaiza izaten zen, alkatea ere izaten zen arren. Dantza lotua egiterik ez zen izaten eta apaizari norbere iritzia emateko beldurrez egoten ziren; askok beldurrez herritik alde egiten zuten, Donostiako Hirubidera esaterako.

6. Gaixoei jauna ematera etxeetara

- **Erref:** ADU-001/009
- **Iraupena:** 0:00:57. **Hasi:** 00:14:08. **Bukatu:** 00:15:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Bernardaren ondorengoek ikasketa gehiago zuten eta apaizari aurre egiteko erreparo gutxiago izaten zuten. Etxeren batean inor gaixo egonez gero, apaiza

bertara joaten zen jauna ematera. Akolitoa aurretik joaten zen farola eta zintzarri bat hartuta eta hura jotakoan ingurukoak belaunikatu egin behar izaten ziren.

7. Villabonara eta Tolosara igandeetan

- **Erref:** ADU-001/011
- **Iraupena:** 0:04:12. **Hasi:** 00:18:48. **Bukatu:** 00:23:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak
- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

16 urtetik aurrera hasi ziren Villabonara jaisten; etxean lana izaten zuten eta ez zuten jolaserako astirik izaten. Villabonako arkupeetan musika egoten zen eta hara joaten ziren; inguruko herrietako jende ugari joaten zen. Tolosara trolebusean joaten ziren igande arratsaldeetan eta goizago bueltatu behar izaten zuten.

8. Adunatik Zizurkilera lotuan dantza egitera

- **Erref:** ADU-001/016
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:28:00. **Bukatu:** 00:29:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren indarra
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Adunan apaizak ez zuen uzten lotuan dantza egiten eta Zizurkilera jaitsi ohi ziren.

9. Arropak garbitzera garbitokira

- **Erref:** ADU-001/017
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:29:20. **Bukatu:** 00:30:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

Arropak eskuz garbitzen zituzten garbitokian. Bernardaren etxeok bozaderatik hartzen zuten ura.

10. Orduko janzkera

- **Erref:** ADU-001/018
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:30:27. **Bukatu:** 00:32:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Soinekoa, blusa eta gonak janzten zituzten neskek. Jaunartzea egin zuenean Bergaratik erositako telaz egin zioten jantzia, lutozkoa, ama hil berri baitzen.

11. Adunako torloju lantegian lanean

- **Erref:** ADU-001/021
- **Iraupena:** 0:01:46. **Hasi:** 00:33:04. **Bukatu:** 00:34:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

Adunako torloju lantegian 3 urtez lan egin zuen ezkondu aurretik. Ezkondu ondorenean baserriko lanetan ere jarraitu zuen. Etxean soroan lantzen zutena eta bakoitza ze urte sasaitan lantzen zuten azaltzen du.

12. Taloa otorduetako funtsezko jakia

- **Erref:** ADU-001/022
- **Iraupena:** 0:02:58. **Hasi:** 00:34:50. **Bukatu:** 00:37:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserria » Baserriko lanak » Artoa
- Baserria » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:

<p>Osabak zuen errota eta amaren jaiotetxean ere bai Amezketan. Aita karroa hartuta joaten zen amaren jaiotetxera. Ogia okinari erosten zioten etxean ez baitzuten labesurik. Taloa nola egiten zen azaltzen du. Arto txikitua esnetan egosita jaten zuten.</p>

13. Estraperloko Frantziako ogia

- **Erref:** ADU-001/024
- **Iraupena:** 0:00:25. **Hasi:** 00:38:10. **Bukatu:** 00:38:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:

Amaordeak Donostiara joaten zenean estraperloko ogia eramaten zuen etxera, Frantziakoa izaten zen.

14. Eskolatik egindako irteerak

- **Erref:** ADU-001/028
- **Iraupena:** 0:02:13. **Hasi:** 00:43:33. **Bukatu:** 00:45:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Eskolatik irteera Belkoainera egiten zuten. Bokadiloa eramaten zuten eta paperean biltzen zuten. Osabak papertegian lana egiten zuen eta nahiko paper izaten zuten etxean. Bernardaren senarrak egiten du irteeren aipamena.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-04-21

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com